

[Undervisningsministeren.]

på forsvarlig måde i de forhåndenværende undervisningslokaler. Tilgangen af undervisningspligtige børn til skolerne vil vel være stigende endnu i nogle år, men det kan dog nu forudses, at kulminationen vil indtræffe i løbet af 3—4 år. Efterhånden som trangen til forøgelse af undervisningslokalernes antal af hensyn til det stigende børnetal mindskes, vil det være muligt at øge tempoet for skolebyggeriet i landkommunerne, hvor skolerne ofte arbejder med dårlige lokaleforhold og ikke er i stand til at give børnene den forbedrede undervisning, som folkeskoleloven af 1937 giver anvisning på. Det er ønskeligt, at der i de kommende år kan skaffes materialer til skolebyggeriet i et omfang, der tillader at tilrettelægge en planmæssig udnyttelse af materialebevillingerne også med henblik på folkeskolelovens gennemførelse.

For at bidrage til gennemførelsen af det forestående byggeprogram, der vil stille store krav til arbejdskraft, materialer og penge, har undervisningsministeriet den 7. juni i år nedsat et udvalg med den specielle opgave at undersøge mulighederne for gennem byggetekniske foranstaltninger at hidføre den størst mulige økonomi og begrænsning af materialeforbruget ved gennemførelse af det kommunale skolebyggeri, uden at der derved gives afkald på de krav, som bør stilles til en skole som tidssvarende ramme for børnenes undervisning og ophold i skoletiden. I udvalget er bl. a. statens byggeforskningsinstitut repræsenteret. Dette udvalg har arbejdet med stor flid. Jeg venter at få forelagt resultatet af udvalgets arbejde i løbet af en måneds tid og kan i dag kun redegøre for de hovedtræk, der er meddelt mig fra udvalgets arbejde.

Der er foretaget undersøgelser over bygningsarealets størrelse i en lang række skoler, og de giver grund til at tro, at der ved skoler af den mest almindelige type på landet kan opnås en gennemsnitlig arealbesparelse på 10 pct. og en gennemsnitlig besparelse i byggeudgifterne på 5 pct. alene gennem en mere gennemtænkt planlægning og udformning, og uden at det går ud over skolens nytteareal. Men da materialer, byggemåder og bygningsdetaller ofte påvirker byggeprisen endnu stærkere end en mere eller mindre økonomisk planud-

formning, har udvalget stillet sig som hovedopgave ved en foreløbig undersøgelse af nogle detalier fra dansk skolebyggeri at belyse mulighederne for besparelser på disse områder.

Udvalget vil ved eksempler påvise forskellen i priser ved valg af forskellige materialer, f. eks. tagmaterialer, gulvbelægningsmaterialer, vægbeklædningsmaterialer, vinduestyper og andre detalier i skolebyggeriet. Udvalget vil endvidere ved eksempler hentet fra andre byggeområder påvise de økonomiske fordele, der kan opnås ved standardisering, massefabrikation og fællesindkøb af visse bygningsdele og bygningsmaterialer. En lang række bygningsdele indenfor det gængse skolebyggeri er i forvejen så ensartede, at netop skolebyggeriet skulle rumme gode muligheder i så henseende. En gennemførelse i større omfang af disse undersøgelser vil efter udvalgets opfattelse kunne medføre betydelige besparelser ved det fremtidige skolebyggeri.

Udvalgets arbejde er af foreløbig og forberedende karakter. Det sigter på at føre undersøgelserne frem til et stadium, hvor man kan sige at det er forsvarligt og forbundet med virkelige perspektiver at iværksætte det langt mere omfattende undersøgelsesarbejde, som en gennemgang af skolebyggeriets tekniske og økonomiske problemer over en bred front kræver. Hertil vil kræves en betydelig arbejdsindsats, hvis arbejdet skal tilendebringes så betids, at det kan få betydning for det forestående skolebyggeri.

Det vil endvidere — og det ønsker jeg at fremhæve som noget meget væsentligt — kræve, at kommunerne slutter op om dette arbejde og er villige til at deltage i det og udnytte resultaterne deraf.

Ved siden af de egentlige byggetekniske undersøgelser har udvalget endelig foretaget en gennemgang af de nugældende bestemmelser om skolebygningers indretning og agter at fremkomme med indstilling om punkter, hvor bestemmelserne kan lempes, smidiggøres eller suppleres med nye anvisninger sigtende på større økonomi i skolebyggeriet. Det gælder f. eks. klasseværelsernes størrelse, gangbredder og forskellige fagllokaler.

Med disse bemærkninger tror jeg at have efterkommet det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaards anmodning til mig.